

Undervisningsudvalget

UDDRAG AF KOMMENTERET DAGSORDEN EU-KONSULENTEN

Mødedato: Fredag den 18. maj 2018

FOLKETINGET

Den 15. maj 2018

INTERN NOTE

Lauge Lukas Bisted Pedersen
Lotte Rickers Olesen (3330)

Følgende dagsordenpunkter på Europaudvalgets møde er relevante for Undervisningsudvalget:

RÅDSMØDE (UDDANNELSE, UNGDOM, KULTUR OG SPORT) DEN 22.- 23. MAJ 2018 .. 2

UDDANNELSE 2

1. RÅDSHENSTILLING OM NØGLEKOMPETENCER FOR LIVSLANG LÆRING 2
2. RÅDSHENSTILLING OM FREMME AF FÆLLES VÆRDIER, INKLUSIV UDDANNELSE OG DEN EUROPÆISKE DIMENSION I UNDERVISNINGEN 4
3. RÅDSKONKLUSIONER OM EN VISION FOR ET EUROPÆISK UDDANNELSESOMRÅDE 6
4. UNIVERSITETERS POTENTIALE TIL AT SKABE REGIONAL VÆKST 7

UNGDOM 7

5. RÅDSKONKLUSIONER OM UNGES ROLLE I OPBYGNINGEN AF ET SAMFUND I EUROPA 7
6. RÅDSKONKLUSIONER OM UNGES ROLLE I EU'S DEMOGRAFISKE UDFORDRINGER 7
7. PRIORITETER FOR EU'S UNGDOMSPOLITIK 8

Punkterne forelægges til orientering.

Rådsmøde (uddannelses, ungdom, kultur og sport)

- Punkt 1-7 hører under Undervisningsministeriet

Undervisningsministeren forventes at forelægge punkterne 1-7.

UDDANNELSE

1. Rådshenstilling om nøglekompetencer for livslang læring

KOM (2018) 0024

Hvad handler sagen om?

EU's henstilling om nøglekompetencer for livslang læring fra 2006 skal opdateres.

Hvad skal der ske på rådsmødet?

Rådet skal vedtage henstillingen.

Tidligere behandlet i Europaudvalget?

Sagen har ikke været forelagt Europaudvalget.

Hvad betyder det for danske interesser?

Henstillinger er ikke bindende for medlemslandene. Ifølge regeringen har den oprindelige henstilling fra 2006 primært været benyttet som referencepunkt, hvorimod den i andre lande har haft en større indflydelse på udviklingen af nationale nøglekompetencesæt.

Sagens substans

Henstillingen opfordrer medlemsstaterne til at udvikle et sæt nøglekompetencer som led i deres strategier for livslang læring. Nøglekompetencer defineres som de kompetencer, mennesker har brug for med henblik på personlig udvikling mv.

Ifølge Kommissionen er der behov for at revidere kompetencerne, da kravene på arbejdsmarkedet har ændret sig. Kommissionen identificerer otte nøglekompetencer:

- 1) Læse- og skrivekompetence
- 2) Flersproget kompetence
- 3) Matematisk kompetence inden for naturvidenskab, teknologi og ingeniørvirksomhed
- 4) Digital kompetence
- 5) Personlig, social og læringsmæssig kompetence
- 6) Medborgerskabskompetence
- 7) Entreprenørskabskompetence
- 8) Kompetence inden for kulturel bevidsthed og udtryksevne

Kommissionen udarbejder vejledningsmateriale om kompetenceorienterede tilgange til uddannelse og udvikler en resultattavle for at overvåge udviklingen.

Medlemsstaterne opfordres til at understøtte udviklingen af nøglekompetencerne, støtte tilrettelæggelsen af kompetenceorienteret læring

og livslange læringsforløb samt støtte ambitionerne i FN's verdensmål 4 om uddannelse.

Henstillingen er bl.a. en del af Kommissionens ambition om at skabe et europæisk uddannelsesområde.

Høringssvar

Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) anerkender behovet for en revision af nøglekompetencerne og hilser i særlig grad velkommen, at henstillingen omfatter FN's verdensmål inden for uddannelse.

LO og *FTF* er positiv over for forslaget fokus på centrale kompetencer. *LO* og *FTF* opfordrer til, at tiltagene, der understøtter livslang læring tilskrives øgede midler i den næste flerårige finansielle ramme. *FTF* peger på, at behovet for digitalisering vil være bredt inden for alle typer job.

Dansk Folkeoplysnings Samråd mener, at det er en vigtig modernisering af nøglekompetencerne, men at bæredygtighed mangler helt.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og *Dansk Industri (DI)* mener, at det overordnet er relevante kompetencer, men at det er meget ambitiøst og ressourcekrævende, at alle mennesker i EU når det beskrevne kompetenceniveau. *DA* og *DI* frygter, at specifikke erhvervsrettede kompetencer vil blive trængt i baggrunden af det meget stærke fokus på høje almene nøglekompetencer.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) støtter forslaget, der har til hensigt at øge digitale kompetencer og interessen for naturvidenskabelige uddannelser.

Danske Regioner bakker op om fokus på livslang læring og bifalder fokus på digitale kompetencer og naturvidenskab.

Danmarks Lærerforening (DLF) understreger, at fokus på medborgerskab og demokratiske værdier mv. er nogle af de væsentlige elementer i de opdaterede nøglekompetencer. *DLF* mener, at det er relevant at de danske uddannelsesaktører bidrager til rapporteringen om implementeringen i Danmark.

Regeringens holdning

Regeringen støtter forslaget.

Regeringen er enig i behovet for en opdatering af referencerammen for nøglekompetencer, således at denne i højere grad afspejler den hastige udvikling, hvorved automatisering og digitalisering indebærer et øget krav til omstillingsparathed og tilegnelse af nye kompetencer, og hvorved livslang læring spiller en lagt større rolle.

Regeringen er positiv overfor det øgede fokus på entreprenørskab, som den reviderede referenceramme for nøglekompetencer lægger vægt på.

2. Rådshenstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen

KOM (2018) 0023

Hvad handler sagen om?

Rådshenstillingen handler om at vejlede medlemsstaterne i, hvordan undervisningen kan fremme fælles værdier og inklusiv uddannelse og tage den europæiske dimension med i undervisningen.

Hvad skal der ske på rådsmødet?

Rådet skal vedtage henstillingen.

Tidligere behandlet i Europaudvalget?

Sagen har ikke været forelagt Europaudvalget.

Hvad betyder det for danske interesser?

Ifølge regeringen er rådshenstillingen på linje med folkeskolens formålsparagraf og allerede en del af den danske praksis på området. KL peger på tre elementer, der vil kunne udfordre Danmark på folkeskoleområdet (se høringssvar).

Sagens substans

Henstillingen anbefaler med hensyn til fremme af fælles værdier (som de fremgår af EU-traktatens artikel 2):

- fremmer undervisning i medborgerskab og etik,
- fremmer kritisk tænkning og mediekendskab,
- opfordrer til, at studerende, forældre og lærere deltager i ledelsen af skolen, og at unge engagerer sig i samfundet og

Med hensyn til inklusiv uddannelse anbefales det at:

- inkludere alle børn i undervisningen fra en tidlig alder ved at give den nødvendige støtte til børn med særlige behov og
- muliggøre skift mellem forskellige uddannelsesniveauer og give mulighed for tilstrækkelig studie- og erhvervsvejledning.

Med hensyn til den europæiske dimension i undervisningen anbefaler forslaget at

- tilskynde til en forståelse af den europæiske sammenhæng, den fælles arv, de fælles værdier og en bevidsthed om den sociale, kulturelle og historiske enhed og mangfoldighed i EU's medlemsstater,
- tilskynde til en forståelse af baggrunden for EU samt dens funktionsmåde og
- fremme, at elever og lærere deltager i eTwinning-initiativer og i grænseoverskridende mobilitet, særligt for skoler, og deltager i

græsrodsprojekter for at øge bevidstheden om og forståelsen af EU i læringsmiljøer, som f.eks. en frivillig årlig fejring af en "EU-dag" i læringsmiljøer.

Høringssvar

Dansk Folkeoplysnings Samråd støtter varmt henstillingen, der i høj grad handler om folkeoplysning og vil kraftigt opfordre til, at intentionerne implementeres.

Kommunernes Landsforening (KL) mener, at følgende elementer vil kunne udfordre Danmark på folkeskoleområdet:

- Det er ikke realistisk, at "det bredere samfund" involveres yderligere i ledelsen af skolen, men de nuværende deltagelsesformer kan udvikles.
- Det er urealistisk, at de vejledende vidensmål om forholdet mellem EU og Danmark bliver gjort bindende igen.
- Henstillingen om støtte til lærere og ledere i forhold til fremme af fælles værdier og inklusion kunne bl.a. oversættes til kompetencer til at skabe inkluderende læringsmiljøer og undervisningsdifferentiering, hvilket berøres, men ikke foldes ud i reglerne for folkeskolen.

Dansk Industri (DI) bemærker, at henstillingen ikke synes at omfatte erhvervsuddannelser. *DI* finder det vanskeligt at se, hvordan der skal arbejdes videre med og måles på initiativer, der skal styrke demokrati, fælles værdier mv.

FTF mener, at rollen for erhvervs- og professionsuddannelser bør stå tydeligere.

Danmarks Lærereforening (DLF) bemærker, at en del af henstillingerne omfatter praksisniveau, som derfor kan være passende at have en dialog med uddannelsesaktørerne om. De gælder bl.a. mulighed for studie- og erhvervsvejledning og at ruste undervisere til at fremme fælles værdier og aktivt medborgerskab.

Regeringens holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af forslaget.

Ifølge regeringen er rådshenstillingen generelt meget overordnet og på linje med folkeskolens formålsparagraf, og henstillingen er allerede en del af den danske praksis på området.

Dette gælder også den danske tradition og praksis omkring skolebestyrelser og elevråd, der generelt må siges at fremme den aktive deltagelse af lærere, forældre og elever i ledelsen af skolen.

I forhold til inklusiv uddannelse ligger forslaget også inden for gældende regler og praksis.

3. Rådskonklusioner om en vision for et europæisk uddannelsesområde KOM (2017) 0673

Hvad handler sagen om?

EU arbejder på et såkaldt europæisk uddannelsesområde, herunder europæiske universiteter, som Rådet skal angive nogle pejlemærker for konkretiseringen af. Rådet støtter etableringen af europæiske universiteter.

Hvad skal der ske på rådsmødet?

Rådet skal vedtage konklusioner.

Tidligere behandlet i Europaudvalget?

Sagen har ikke været forelagt Europaudvalget. Kommissionens meddelelse om europæisk uddannelse og kultur blev forelagt Europaudvalget til orientering den 9. februar 2018. Se referat fra mødet [her](#) (på side 589-590).

Sagens substans

Kommissionen beskrev i november 2017 en vision at arbejde mod om et europæisk uddannelsesområde i 2025. Det omfatter bl.a. europæiske universiteter, en henstilling om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser samt et mål om at unge europæere skal kunne tale to fremmedsprog. Rådskonklusionerne angiver nogle pejlemærker for det videre arbejde med dette.

Rådskonklusionerne opfordrer bl.a. til at:

- fortsætte overvejelserne om et europæisk uddannelsesområde,
- støtte etableringen af "europæiske universiteter" bestående af fleksible, ubureaukratiske, inklusive, åbne og gennemsigtige nedefra-og-op netværk, der er geografisk og socialt inkluderende. Kommissionen opfordres til at udvikle konceptet for europæiske universiteter og rapportere regelmæssigt om fremskridtene til Rådet.
- gøre Erasmus+ programmet mere inklusivt og at
- anerkendelse af kvalifikationer tager højde for nationale systemer, idet det er medlemsstatskompetence.

Høringssvar

FTF finder, at det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet bør gives høj prioritet.

Danmarks Lærerforening (DLF) mener, at uddannelsesaktørerne bør inddrages i en dialog om initiativerne, forud for at der foreligger endelige konklusioner.

Regeringens holdning

Regeringen støtter rådskonklusionerne.

Regeringen er positiv over for initiativer, der kan styrke læringsmobiliteten og sproglæringen i Europa, og som kan styrke de europæiske universiteters internationale konkurrenceevne.

4. Universiteters potentiale til at skabe regional vækst

Hvad handler sagen om og hvad skal der ske på rådsmødet?

Ministrene skal udveksle viden om, hvordan partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet kan skabe regional vækst.

Tidligere behandlet i Europaudvalget?

Sagen har ikke været forelagt Europaudvalget.

Regeringens holdning

Regeringen vil i sit indlæg fremhæve danske erfaringer med, hvordan videregående uddannelsesinstitutioner kan medvirke til at skabe regional udvikling, særligt regeringens tiltag for at styrke det regionale uddannelsesudbud.

Regeringen vil desuden fremhæve vigtigheden af at skabe en tæt kobling mellem uddannelse, forskning og innovation.

UNGDOM

5. Rådskonklusioner om unges rolle i opbygningen af et samfund i Europa

Hvad handler sagen om og hvad skal der ske på rådsmødet?

Rådet skal vedtage konklusioner om unges rolle i samfundet.

Tidligere behandlet i Europaudvalget?

Sagen har ikke været forelagt Europaudvalget.

Sagens substans

Konklusionerne opfordrer bl.a. til at øge unges aktive deltagelse i samfundet inden for medlemsstaternes og Kommissionens kompetenceområder og fremme samarbejde mellem aktører, der arbejder med ungdomspolitiske spørgsmål.

Regeringens holdning

Regeringen støtter rådskonklusionerne.

6. Rådskonklusioner om unges rolle i EU's demografiske udfordringer

Hvad handler sagen om og hvad skal der ske på rådsmødet?

Rådet skal vedtage konklusioner om unges rolle i demografiske udfordringer, som den frie bevægelighed, en aldrende befolkning og hjerneflugt i visse EU-lande.

Tidligere behandlet i Europaudvalget?

Sagen har ikke været forelagt Europaudvalget.

Sagens substans

Konklusionerne opfordrer bl.a. til at fremme vanskeligt stillede geografiske områders tiltrækningskraft, udveksle eksempler på at imødegå demografiske udfordringer som en konsekvens af den frie bevægelighed, samarbejde om at integrere unge i værtslandet eller i hjemlandet ved hjemkomst og øge unges deltagelse i samfundet.

Regeringens holdning

Regeringen støtter rådskonklusionerne.

7. Prioriteter for EU's ungdomspolitik

Hvad handler sagen om og hvad skal der ske på rådsmødet?

Ministrene skal drøfte prioriteterne for EU's ungdomspolitik, idet den nuværende strategi for området udløber i 2018.

Tidligere behandlet i Europaudvalget?

Sagen har ikke været forelagt Europaudvalget.

Sagens substans

Rådet vedtog i maj 2017 [konklusioner](#), der oplyste følgende nøglepunkter for en ny strategiramme for EU's ungdomspolitik:

- Rammen bør være tværsektoriel og tage hensyn til skiftende omstændigheder.
- Koordinering med Erasmus+-programmet og andre relevante instrumenter.
- Forny den strukturerede dialog med unge.
- Tage i betragtning, hvilke færdigheder og værdier unge har brug for.
- Tage hensyn til den rolle digitaliseringen har for at fremme solidaritet og unges deltagelse i samfundet.
- Sikre at udviklingen af en ny strategiramme bliver evidensbaseret og baseret på konsultationer med alle relevante aktører.

Høringssvar

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) støtter særligt, at rammen bør fastlægges efter brede høringer. *DUF* ønsker, at følgende bør udgøre en større del af strategien:

- Unges demokratiske rettigheder,
- ungdomsorganisationers rammer for at organisere ungdommen, bl.a. økonomiske tilskud, og
- interkulturel dialog først og fremmest gennem Erasmus+.

Regeringens holdning

Regeringen vil deltage aktivt i drøftelsen af, hvilke indsatsområder der bør inddrages i udformningen af en ny strategisk ramme for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet med klar europæisk merværdi.